

mgr Mirosław Filar

Tytuł rozprawy: „Ekonomiczno-społeczne znaczenie instytucji kultury w procesach rewitalizacji obszarów miejskich - doświadczenia wybranych miast polskich”

Celem pracy było sprawdzenie czy instytucje kultury pełnią ważną rolę w procesach rewitalizacji. W polskiej gospodarce zaszły zmiany, które doprowadziły do przekształceń strukturalnych. Dokonano reinterpretacji myślenia o kulturze i jej potencjale w rozwoju gospodarczym. Wzrosło również zainteresowanie wykorzystaniem dziedzictwa kulturowego. Praca posiada charakter studium teoretyczno-empirycznego. Część teoretyczna została oparta na rozległych studiach literaturowych. Część empiryczna rozprawy została przygotowana na podstawie szerokiego zasobu materiałów źródłowych dotyczących poszczególnych miast jak i całego kraju. Podjęte badania pozwoliły na zrealizowanie celu pracy doktorskiej, polegającego na zidentyfikowaniu roli i możliwości wykorzystania instytucji kultury w procesie rewitalizacji miast ze zdegradowanymi obszarami śródmiejskimi, przemysłowymi, powojskowymi i portowymi. W rozdziale pierwszym przedstawiono wpływ transformacji systemowej na rozwój miast. Oceniono skalę degradacji i scharakteryzowano różne typy obszarów zdegradowanych. Rozdział drugi poświęcono aspektom teoretycznym procesów rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich. Autor sprawdził również jak w literaturze przedmiotu opisywana jest rewitalizacja. W rozdziale trzecim poruszono temat roli kultury i dziedzictwa kulturowego w procesie rewitalizacji. Autor skupia uwagę na kształtowaniu programu rewitalizacji opartego na potencjale instytucji kultury i porusza kwestie związane z finansowaniem procesów rewitalizacji. W rozdziale czwartym autor omawia doświadczenia zachodnioeuropejskie rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich przez kulturę i możliwości ich wykorzystania w Polsce. Rozdział piąty zawiera analizę i ocenę projektów wykorzystujących kulturę i instytucje kultury w procesach rewitalizacji zdegradowanych obszarów w wybranych miastach polskich. Konstatacją z pracy doktorskiej jest podkreślenie znaczenia oddziaływania kultury na rozwój społeczno-gospodarczy miejsc i obiektów znajdujących się w sytuacji kryzysowej. Należy jednak podkreślić, że kultura i instytucje kultury tylko wspierają rozwój danego miasta, ale nie stanowią jedynej podstawy jego rozwoju. Od wielkości miasta zależy skala oddziaływania kultury na jego rozwój. Działania rewitalizacyjne ewoluowały od czynności dotyczących remontu infrastruktury technicznej, po rehabilitację społeczną. Pozytywną cechą polskiego modelu rewitalizacji stało się też opracowanie instytucjonalnego oprzyrządowania i w miarę spójnego systemu procedur finansowania programów odnowy.